

Sygn. akt II CZ 79/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi L. S.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 marca 2008 r.,

wydanym w sprawie z powództwa L. S.

przeciwko C. M. i W. M.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 19 listopada 2014 r.,

zażalenia powoda - skarżącego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 2 kwietnia 2014 r.,

**1) oddala zażalenie,**

**2) przyznaje adwokatowi G. M. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 1 800 ( jeden tysiąc osiemset) złotych powiększoną o należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżącemu w postępowaniu zażaleniowym.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powoda L. S. o wznowienie postępowania w sprawie przeciwko C. M. i W. M. o ustalenie i orzekł o kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga powoda podlega odrzuceniu z powodu niezachowania terminu do jej wniesienia. W uzasadnieniu, Sąd ten odniósł się do przedstawionego przez skarżącego zagadnienia dotyczącego pozbawienia go możliwości działania w procesie, co było, zdaniem skarżącego, spowodowane przez nieprofesjonalne działanie pełnomocnika procesowego. W ocenie Sądu Apelacyjnego nienależyte wykonywanie obowiązków przez pełnomocnika nie może stanowić podstawy wznowienia postępowania.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód podniósł, że był pozbawiony możliwości obrony swych praw wobec nieprawidłowego działania reprezentującego go adwokata z urzędu, ponadto w chwili składania pierwszej skargi o wznowienie postępowania i we wcześniejszym okresie, miał problemy ze zdrowiem psychicznym, pozostawał i nadal pozostaje pod opieką psychiatryczną oraz psychologiczną. Nie miał więc wiedzy w jakim czasie powinna być zgłoszona skarga o wznowienie postępowania, a problemy zdrowotne nie pozwoliły mu działać racjonalnie, świadomie i zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu.

Sąd, do którego wpływa skarga o wznowienie postępowania bada przede wszystkim, czy skarga została wniesiona w terminie w ustawowym terminie, czy jest ona dopuszczalna (ze względu na zaskarżone orzeczenie) i czy oparto ją na ustawowej podstawie. Skarga, która nie spełnia któregokolwiek z tych warunków, nie może być przez sąd rozpoznana. Zgodnie bowiem z art. 410 § 1 k.p.c., sąd odrzuca skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisane terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Ustawowe podstawy wznowienia postępowania w sposób wyczerpujący wskazane zostały przez przepisy art. 401, 401<sup>1</sup> i 403 k.p.c.

Skarżący w wywiedzionej skardze powołał się na podstawę z art. 401 pkt 2 k.p.c. gdyż jego zdaniem, wskutek naruszenia przepisów prawa, był pozbawiony możliwości działania.

Wznowienia postępowania jest uzasadnione, jeśli zostanie wykazane, że w zakończonym postępowaniu strona była pozbawiona możliwości działania "wskutek naruszenia przepisów prawa", Pozbawienie strony możliwości działania, o którym stanowi art. 401 pkt 2 k.p.c. polega na tym, że z powodu wadliwości proceduralnych sądu, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać udziału w całym postępowaniu lub istotnej jego części (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 34/98, niepubl. oraz postanowienie SN z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 6/12, niepubl.).

W rozpoznawanej sprawie żaden z przedstawionych w zażaleniu zarzutów nie odpowiada przedstawionym powyżej kryteriom. Natomiast wadliwe działanie pełnomocnika procesowego nie może być uznane za pozbawiające stronę możliwości działania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przyjęcie, iż ustanowiony dla pozwanego pełnomocnik nienależycie wykonywał swe obowiązki, nie stanowi podstawy wznowienia zawartej w art. 401 pkt 2 k.p.c. To są bowiem kwestie relacji pomiędzy stroną a reprezentującym ją pełnomocnikiem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2003 r., II CZ 26/03, OSNC 2004, nr 6, poz. 97, z dnia 24 kwietnia 2003 r., I CZ 27/03 i z dnia 16 czerwca 2004 r., I CZ 38/04 niepubl., z dnia 13 lutego 2009 r., II CZ 93/08, niepubl.; z dnia 11 grudnia 2012 r., I UZ 109/12, niepubl.; z dnia 24 lutego 2006 r., II CZ 1/06, niepubl.; z dnia 17 lutego 2011 r., IV CZ 122/10, niepubl.).

Ponadto zgodnie z treścią art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Wobec praktycznie tożsamej treści pierwszej skargi o wznowienie postępowania złożonej w dniu 26 czerwca 2013 r., do której został załączony odpis postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2009 r. nie można mieć wątpliwości, że powód w chwili wniesienia wcześniejszej skargi o wznowienie postępowania miał wiedzę o wyroku, którym zostało zakończone postępowanie.

Wobec powyższego, uwzględniając treść art. 407 § 1 k.p.c., należało podzielić stanowisko Sądu Apelacyjnego, iż wnoszący skargę o wznowienie postępowania nie zachował terminu do jej wniesienia.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak wyżej na podstawie art. 398<sup>14</sup> w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c.

O kosztach należnych pełnomocnikowi z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 19 w zw. z 6 pkt 6, § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461).